

Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний вищий навчальний заклад
«Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки»
Дніпропетровської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КВНЗ «Дніпропетровська
академія музики ім. М. Глінки» ДОР
Юрій Новіков
2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФАХ (ЗА ВИДАМИ)»**

Рівень вищої освіти – Третій (освітньо-творчий)

Ступінь вищої освіти – Доктор мистецтва

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-творча програма – «Музичне мистецтво»

**Дніпро
2021**

Розробники:

Новіков Юрій Михайлович – Заслужений діяч мистецтв України, доцент, професор кафедри фортепіано, ректор КВНЗ «Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки» ДОР;

Чехлата Юлія Юріївна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри вокально-хорового мистецтва КВНЗ «Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки» ДОР.

Рецензенти:

Громченко Валерій Васильович – доктор мистецтвознавства, професор кафедри оркестрових інструментів, проректор з наукової роботи КВНЗ «Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки» ДОР;

Башмакова Наталія Вікторівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри народних інструментів КВНЗ «Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки» ДОР.

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Фах (за видами)» третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти (ступінь «доктор мистецтва») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням Вченої ради КВНЗ «Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки» ДОР (протокол № 1 від « 31 » серпня 2021 року).

Голова Вченої ради

Юрій НОВІКОВ

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Фах (за видами)» третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти (ступінь «доктор мистецтва») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри історії та теорії музики КВНЗ «Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки» ДОР (протокол № 1 від « 27 » серпня 2021 року).

Завідувач кафедри

Світлана ЩІТОВА

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Фах (за видами)» відповідає тимчасовому стандарту третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти (ступінь «доктор мистецтва») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-творчій програмі «Музичне мистецтво» 2021 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-творчого ступеня «доктор мистецтва» 2021/2022 навчального року, методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Завідувач відділу аспірантури

Богдан ЖУЛКОВСЬКИЙ

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень і ступінь вищої освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів – 6	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 1-й (асистентура-стажування)
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	Освітньо-творча програма – «Музичне мистецтво»	Семестри – 1-й, 2-й (асистентура-стажування)
Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної роботи асистентів - стажистів – 1/2	Рівень вищої освіти – третій (освітньо-творчий)	Індивідуальні заняття – 60 годин
Вид контролю – атестація	Ступінь вищої освіти – «доктор мистецтва»	Самостійна робота асистентів-стажистів – 120 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета – головною метою дисципліни «Фах (за видами)» є підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері професійного музично-виконавського мистецтва, шляхом системного розвитку виконавсько-творчих здібностей асистентів-стажистів задля реалізації їх власних художньо-концепційних проектів.

2.2. Завдання:

2.2.1. Розширити знання про закономірності розвитку музично-виконавської культури сучасності;

2.2.2. Вдосконалити низку концептуально-виконавських навичок, умінь, а також виконавсько-технічних і виконавсько-технологічних здібностей музично-практичного значення;

2.2.3. Визначити та сформувати індивідуально-виконавський концепт музично-практичної діяльності з огляду новочасних соціально-культурних явищ та подальшої професійної орієнтації музиканта-виконавця.

2.3. Компетентності:

2.3.1. Загальні:

2.3.1.1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей (креативність);

2.3.1.2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел;

2.3.1.3. Здатність планувати та реалізувати комплексні творчі мистецькі проекти, зокрема в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового / художнього світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій та методик;

2.3.1.4. Здатність розробляти наукові / мистецькі проекти та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень / творчих заходів, реєстрації прав інтелектуальної власності;

2.3.1.5. Здатність до участі в роботі дослідницьких / творчих мистецьких колективів на міжнародному рівні.

2.3.2. Фахові:

2.3.2.1. Здобуття глибинних знань, умінь і навичок у галузі музичного мистецтва, засвоєння основних ідей і концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії становлення та сучасного стану музикознавчої

думки, оволодіння термінологією з наукового / творчого мистецького напряму;

2.3.2.2. Здатність збирати, систематизувати та інтерпретувати матеріали для творчого мистецького проекту;

2.3.2.3. Здатність аналізувати музичні явища з погляду фундаментальних наукових / мистецьких принципів, класичних і новітніх дослідницьких / творчих методів та на основі відповідних загальнонаукових підходів.

2.3.2.4. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну / творчу мистецьку діяльність у галузі музичного мистецтва, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

2.3.2.5. Здатність до креативної діяльності в інноваційній та науковій / творчій мистецькій сферах.

2.4. Програмні результати навчання:

2.4.1. На основі системного наукового / художнього світогляду аналізувати та узагальнювати складні явища суспільного життя, пов'язувати філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у науковій та творчій діяльності, застосовувати емпіричні та теоретичні методи пізнання;

2.4.2. Знати основні класичні та новітні музикознавчі і мистецтвознавчі концепції, фундаментальні праці з конкретної музичної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні та практичні проблеми у напрямі дослідження / творчості;

2.4.3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку та узагальнення різних наукових / творчих мистецьких поглядів у галузі дослідження / творчості, формулювати та обґрунтовувати власну наукову / мистецьку концепцію;

2.4.4. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних / мистецьких проектів, керувати роботою наукових / творчих колективів;

2.4.5. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у педагогічній / менеджерській / творчій мистецькій / науково-інноваційній діяльності;

2.4.6. Ефективно комунікувати у науковому / творчому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних вузькоспеціальних і загальних завдань у мистецтвознавстві та міждисциплінарних досліджень;

2.4.7. Реалізовувати ефективні стратегії дослідницького / творчого мистецького самовдосконалення та обирати коректні засоби саморозвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фах (за видами)» складена відповідно до освітньо-творчої програми підготовки докторів мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво». В той час, коли яскравою ознакою сучасного культурного простору є активний поліфонічний процес розширення історичних та стилевих горизонтів у інтонуванні музичної культури, творча стратегія і освітня спрямованість фахових програм підготовки докторів мистецтва набуває особливого значення. У цьому сенсі дисципліна «Фах (за видами)», у комплексі освітніх компонентів навчального плану здобувачів науково-творчого ступеня доктора мистецтва, є ключовою та універсальною, а також такою, що спрямована на формування самостійної творчої особистості, котра не лише відповідає вимогам вищої школи мистецького напряму та підтверджує свою високу кваліфікацію, але й спроможна до продукування концепційно нових, авторських, креативних, професійно довершених художньо-творчих концепцій, соціально-культурних концептів, мистецьких феноменів та художніх явищ.

Курс дисципліни «Фах (за видами)» розрахований на два семестри асистентури-стажування по дві години на тиждень. Заняття проводяться індивідуально з необхідністю розкриття тих або інших сторін творчого обдарування здобувача третього рівня вищої освіти. У залежності від художніх концепцій, рівня підготовки, творчих можливостей та професійного спрямування здобувача освіти, теми курсу та завдання можна ускладнювати. Відповідно до цього кількість годин на окрему тему також може коригуватися. Кожне заняття включає у себе теоретичні відомості (оновлення базових положень), аналіз художніх прикладів, обговорення самостійної роботи здобувача третього рівня вищої освіти по створюванню вільної музично-художньої композиції, або окремих фрагментів, вправ тощо.

Семestr I

Змістовий модуль 1

Аналіз здібностей та творчих пріоритетів здобувача третього рівня вищої освіти (професійне спрямування, бажання, попередній художньо-мистецький досвід). Специфіка виконавського та композиторського мистецтва. Співвідношення інтуїції та раціоналізму в процесі створення та

виконання вокально-симфонічної музики. Основні етапи створення і виконавського втілення власних композицій. Взаємозв'язок власної мистецької концепції із вибором вихідного матеріалу, стилістики, жанру та форми твору. Робота над концертною програмою тривалістю близько однієї години з добірки творів вищого ступеня фахової складності, включаючи авторські твори або аранжування.

Змістовий модуль 2

Традиційні та сучасні стилі, форми і жанри у сучасному музичному мистецтві. Новітні техніки музичної композиції. Оновлення виконавського складу музичних творів. Підготовка концертної програми тривалістю близько однієї години з добірки творів вищого ступеня фахової складності (або добірки авторських творів) у визначеній тематичній концепції з власною письмовою або усною анотацією/презентацією.

Змістовий модуль 3

Новітні засоби художньої виразності. Сучасні виконавські прийоми, техніки, звукозображенальні ефекти. Нові системи нотації. Нотна графіка. Обговорення проблеми фіксації нотного тексту та особливостей його виконання. Концертна програма тривалістю близько однієї години з добірки творів вищого ступеня фахової складності (або добірка авторських творів) у тематичній концепції відповідно теми творчого проекту.

Семестр II

Змістовий модуль 1

Концепція музично-художньої імпровізація як частина творчого процесу реалізації мистецької композиції. Обговорення практичного використання імпровізації (повністю або частково-окремих елементів) у власному мистецькому проекті. Концертна програма тривалістю близько однієї години з добірки творів вищого ступеня фахової складності (або добірка авторських творів) у визначеній тематичній концепції з власною письмовою або усною анотацією/презентацією.

Змістовий модуль 2

Аналітичний огляд звершень світового сучасного музично-виконавського мистецтва. Концертна програма тривалістю близько однієї години з добірки творів вищого ступеня фахової складності (або добірка

авторських творів) у форматі самостійного мистецького заходу, який відповідає концепції теми творчого проекту, практично відзеркалює проблематику та основні положення наукового дослідження здобувача.

Змістовий модуль 3

Інформаційно-комунікаційні технології у музично-творчій діяльності митця. Комп'ютерні технології у сучасному музичному мистецтві. Концертна програма тривалістю близько однієї години з добірки творів вищого ступеня фахової складності (або добірка авторських творів) у форматі самостійного мистецького заходу, який відповідає концепції теми творчого проекту, практично відзеркалює проблематику та основні положення наукового дослідження здобувача.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Усього		
		Індив.	Сам.р.
Змістовий модуль 1		12	28
Змістовий модуль 2		8	12
Змістовий модуль 3		10	20
<i>Разом у першому семестрі</i>	60	30	60
Змістовий модуль 1		10	18
Змістовий модуль 2		12	22
Змістовий модуль 3		8	20
<i>Разом у другому семестрі</i>	60	30	60
Усього годин	180	60	120

5. Теми індивідуальних занять

Назва теми	Усього годин
Вступ. Аналіз здібностей та творчих пріоритетів здобувача	12
Традиційні та сучасні стилі, форми і жанри у сучасному музичному мистецтві. Новітні техніки музичної композиції	8
Новітні засоби художньої виразності. Сучасні виконавські прийоми, техніки, звукозображені ефекти	10

Концепція музично-художньої імпровізація як частина творчого процесу реалізації мистецької композиції	10
Аналітичний огляд звершень світового сучасного музично-виконавського мистецтва	12
Інформаційно-комунікаційні технології у музично-творчій діяльності митця. Комп'ютерні технології у сучасному музичному мистецтві	8
Усього годин	60

6. Самостійна робота

<i>Назва теми</i>	<i>Усього годин</i>
Побудова художньо-мистецької концепції творчого проекту	28
Сучасна жанрова та стильова палітра музично-виконавського мистецтва	12
Новітні техніки музичної композиції та їх вплив на сьогоденську музично-виконавську практику	20
Новітні концепційні засоби художньо-музичної виразності	18
Сучасний музично-інструментальний театр. Специфіка виконавської інтерпретації	22
Принципи імпровізації у сучасному музичному мистецтві	20
Усього годин	120

7. Індивідуальні завдання

Протягом 2-х семестрів здобувач третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти повинен представити до оцінювання художні композиції, що формують основу його художньо-концепційного бачення ідейно-цілісного мистецько-творчого проекту. Обов'язковою вимогою до здобувача є використання певних новітньо-виконавських тенденцій, низки сучасних засобів музичної виразності під час атестаційної презентація художньо-музичних композицій.

8. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Фах (за видами)» передбачає поєднання різних методів і технологій проведення занять. Серед них найбільш активні методи у застосуванні – наочні (ілюстрування, демонстрування, комп’ютерна презентація), метод проблемного викладу теоретичного матеріалу, дискусійне обговорення, праця з навчально-методичними посібниками, науковими статтями та електронними ресурсами, методи організації та проведення самостійної роботи (виконання індивідуальних творчих завдань, підготовка презентацій власних творів). Також робота із комплексом спеціалізованих програм для акустичного аналізу, звукового моделювання та комп’ютерного асистування у музично-виконавській діяльності, робота із професійними програмами для обробки та аналізу звуку.

9. Методи та критерії оцінювання

Основними методами контролю знань та вмінь асистента-стажиста є поточний контроль, семестровий (модульний) контроль, атестація. Комісія оцінює концертну програму асистента-стажиста за такими критеріями: оригінальність відтворення художньої ідеї музичного твору (композиції); переконливість розкриття композиторського задуму (зрілість музичного мислення, вміння побудувати драматургію твору, відповідність вихідного матеріалу стосовно стилістики, жанру та форми композиції); достатній рівень професіоналізму, використання асистентом-стажистом новітніх художньо-виконавських тенденцій, технологій сучасного музичного мистецтва; наявність креативної художньо-творчої складової у процесі презентації музичних творів (композицій).

Критерії оцінювання асистента-стажиста з навчальної дисципліни «Фах (за видами)»:

Оцінка «A» («відмінно»):

- 1) високий рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) вільне застосування їх у власних творах;
- 3) якісно виконані творчі завдання.

Оцінка «B» («дуже добре»):

- 1) дуже добре знання теоретичного матеріалу;
- 2) вміння застосовувати теоретичні знання у практичних завданнях;
- 3) незначні помилки у виконанні творчих завдань.

Оцінка «С» («добре»):

- 1) достатня міра засвоєння ключових теоретичних понять;
- 2) окремі неточності й помилки при виконанні творчих завдань.

Оцінка «D» («задовільно»):

- 1) наявність загальних теоретичних знань на рівні уявлень;
- 2) неточності та помилки при виконанні творчих завдань.

Оцінка «Е» («достатньо»):

- 1) наявність окремих уявлень про вивчений матеріал;
- 2) не виконано більшу половину творчих завдань.

Оцінка «FX» («незадовільно з можливістю повторного складання»):

- 1) незнання більшої частини навчального матеріалу;
- 2) невміння застосовувати теоретичні знання на практиці;
- 3) майже повна неспроможність виконання творчих завдань.

Оцінка «F» («незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни»):

- 1) відсутність будь-яких уявлень про вивчений матеріал;
- 2) неспроможність виконати жодне творче завдання.
- 3) здобувач освіти не має схильності до створення музики.

10. Методичне забезпечення

- Друковані та електронні нотні матеріали;
- Аудіо- та відеозаписи сучасних музичних творів (композицій);
- Академічний музичний інструментарій.

11. Рекомендована література

Основна

1. Гаврілова Л., Воронова Н. Журнали з музичного мистецтва та освіти в наукометричній базі SCOPUS: нетнографічний аналіз. *Міждисциплінарні дослідження складних систем*. 2012. № 1. С. 88–103.
2. Горюхіна Н. Композиція музичного твору. *Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Музикознавство: з ХХ у ХXI століття*. Київ, 2000. В. 7 С. 16–30.
3. Журавлева О.И. Инновационные методы и технологии в педагогике высшего музыкального образования сегодня. *Проблемы современного педагогического образования*. 2015. В. 49. Ч. 1. С. 115–125.

4. Загайкевич А. Українська електронна музика: практика дослідження. *Музика в інформаційному суспільстві*. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського. 2004. С. 39–62.
5. Камінський В. Електронна та комп’ютерна музика. Львів: Сполом, 2011. 358 с.
6. Майденберг К. Авторское произведение как фиксированный процесс импровизации (на примере Фантазии на остинато Дж. Корильяно). *Музичне мистецтво і культура : Науковий вісник ОНМА ім. А.В. Нежданової*. Одеса: Друкарський дім, 2011. В. 13. С. 124–134.
7. Майденберг К. Феномен импровизации в современном композиторско-исполнительском созворчестве. *Київське музикознавство*. Київ: КІМ ім. Р.М. Глієра, 2011. В. 39. С. 42–52.
8. Москаленко В.Г. Лекції з музичної інтерпретації. Київ: Видав. «Клякс», 2013. 272 с.
9. Опарик Л.М. Комунікативний аспект музично-виконавського висловлювання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Львів, 2007. 18 с.
10. Плохотнюк О.С. Історія становлення мистецтва музичного виконавства. *Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України*. 2007. В. 2. С. 72–76.
11. Поставна А.К. Креативність фольклорної парадигми в українській композиторській школі 20-х років ХХ ст. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2008. В. 3. С. 19–25.
12. Потоцька О.В. Відображення специфічних рис творчої особистості виконавця у процесі інтерпретаційного мислення. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2011. В. 6. С. 72–82.
13. Потоцька О.В. Музичний твір як предмет виконавської інтерпретації. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2014. В. 9. С. 139–152.
14. Приходько А.В. Рецепція музичного авангарду в соціокультурному просторі ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2016. 20 с.
15. Рощенко О.Г. Методологічні засади продуктивної наукової школи І.А. Котляревського. *Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2016. В. 3. С. 31–36.
16. Рябоконєва М.О. До питання про специфіку музичного неокласицизму. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2010. В. 5. С. 154–163.
17. Сюта Б. Жанри музичної мови: постановка питання. *Українське музикознавство*. 2012. В. 38. С. 138–159.
18. Хананаєв С.В. Шляхи формування мовної інтерпретації художнього образу музичного твору. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2008. В. 3. С. 91–98.
19. Цепколенко К. Формування особистості студента-композитора (основні принципи методики навчання в класі з композиції). Навчально-методичний посібник. Одеса: Друк, 2008, 118 с.

20. Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навчальний посібник. Київ, Заповіт. 1998. 368 с.
21. Якубяк Я. Аналіз музичних творів (музичні форми): навчальний підручник. Тернопіль: СМП «Астон», 1999. 208 с.

Допоміжна

1. Андрусишин Б., Токарчук О., Опольська Н., Білозьоров Є. Концепція творчості як міждисциплінарна складна адаптивна система. *Міждисциплінарні дослідження складних систем*. 2021. № 18. С. 71–84.
2. Громченко В.В. Виконавська форма соло як сучасне соціокультурне явище. *Сучасне музичне мистецтво як соціокультурне явище*. IV Всеукр. наук.-практ. дистанц. конференція, м. Дніпро, 6-7 квітня, 2020 р. С. 74–77.
3. Громченко В.В. Духове соло в європейській академічній композиторській та виконавській творчості ХХ – початку ХХІ ст. (тенденції розвитку, специфіка, систематика): монографія. Київ – Дніпро: ЛПРА, 2020. 304 с.
4. Панкова А.А. Роль дистанционного обучения в музыкальном образовании. *Мир науки, культуры, образования*. 2017. № 3 (64). С. 182–184.
5. Сватковская Е.И. Дистанционное обучение музыке. *Инновации в современном музыкально-художественном образовании: Материалы II Междунар. научно-практ. конф.*, 28-30 октября 2008 г. С. 296–298.
6. Фельдеш Ч., Фурманова В.П. Межкультурная коммуникация в профессиональной подготовке магистрантов: концепция и структура совместного образовательного проекта. *Интеграция образования*. 2020. Т. 24, № 4. С. 591–607
7. Nurgayanova N., Karkina S., Mena J. Some aspects of vocal training of the future music teacher in a bilingual environment through the elements of Moodle. *5th International Forum on Teacher Education*. May 29 - 31, 2019. Pp. 495–502.
8. Gammeren, D., Szram, A. Threshold concepts in online music education: transforming conservatoire training. *18th European Conference on e-Learning*. Nov. 07-08, 2019. P. 588–592.
9. Thornton, L. Music education at a distance // Journal of music teacher education. 2020. 29 (3). P. 3–6.

12. Інформаційні ресурси

1. База Scopus. Режим доступу: <https://www.scopus.com/>
2. База Web of Science. Режим доступу: <https://web.archive.org/>
3. Музыкальная энциклопедия. Режим доступу: <http://www.musenc.ru/>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: електронні ресурси. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
5. Дніпропетровська державна обласна універсальна наукова бібліотека: электронные ресурсы. Режим доступу: [http:// www.libr.dp.ua/](http://www.libr.dp.ua/)